

ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΑ ΤΟΥ ΟΥΙΛΙΑΜΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΔΑΝΔΟΥΛΑΚΗ

Ασέλγειες

Δεν είμαι της γνώμης πως ο Τένεσι Ουίλιαμς πρέπει να παίζεται υποχρεωτικά μ' έναν τρόπο. Ωστόσο, οποιαδήποτε αντίληψη σκηνοθετική δεν μπορεί να αγνοήσει την αίσθηση της φθοράς που κυριαρχεί σ' όλα του τα έργα κι ακόμα αυτή τη σχεδόν μεταφυσική απόγνωση στην οποία ακροβατούν τα πρόσωπά του. «Βρίσκομαι σε κατάσταση απελπιστική» λέει η Μπλανς Ντιμπουά και η φράση αυτή είναι μια σπαρακτική ομολογία «κλειδί» που εκφράζει τη λαιώδη Φθειροζόλ και την Μπέρτα, που είναι πανομοιότυπες της Μπλανς όσο και της Αμάντα, της Άλμα, της Ντελάνκο του Σεμπάστιαν και της γυναικας στο «Μίλα μου σαν τη βροχή». Λιγοστοί είναι οι ήρωες του Ουίλιαμς, άντρες και γυναίκες, που δεν βρίσκονται σε ψυχολογική απόφραξη, που αισιοδοξούν, που δεν αγωνιούν για τη διαπεραίωση τους. Η μελαγχολία που είναι διάχυτη στα έργα του Αμερικανού είναι απότοκο των αδιεξόδων που απελπίζουν τα πρόσωπά του. Ένα άλλο κυρίαρχο στοιχείο του είναι η ποιήση. Κανένας ρόλος δεν πατάει στέρεα στη γη, δεν βαδίζει με σταθερό βήμα προς έναν προορισμό, δεν «νετάρεται» με σίγουρο, ρεαλιστικό τρόπο. Όλα σχεδόν τα πρόσωπά του είναι σαν προερχόμενα από κάπου, που σταμάτησαν για λίγο σε μιαν αχλή για να συνεχίζουν μετά την πορεία τους. Ποιητικός είναι και ο λόγος τους. Μιλάνε σαν να ονειρεύονται, φράσεις σαν παραμύθια, με κενά, παύσεις και μεταφορές.

Όλα τα παραπάνω, οποιαδήποτε σκηνοθετική αντίληψη, οποιαδήποτε άποψη, οποιαδήποτε ανάγνωση των κειμένων, δεν μπορεί να αγνοήσει. Χωρίς αυτά πολλά απ' τα έργα του Ουίλιαμς, τα μονόπρακτά του κυρίως, είναι ανύπαρκτα. Αν απ' τα «φευγάτα» πρόσωπά του, τα ου-τοπικά, τα αφιστάμενα αφαιρεθεί το ποιητικό στοιχείο, μένουν κάποιες φινιούρες ανούσιες και αδιάφορες.

Με επιμονή και σχολαστικότητα καλής νοικοκυράς που καθαρίζει την κουζίνα της η Μάνια Λυμπερούλου εξαφάνισε απ' το οποίο μονόπρακτα του Ουίλιαμς κάθε ίχνος απ' ό,τι θα μπορούσε να αναγνωριστεί ο συγγραφέας. Πλήρης η εξάλειψη. Μια ενκεφαλική υπόκριση υποβλήθηκε σε όλους. Ακόμα και το απολύτως ποιητικό «Μίλα μου

σαν τη βροχή» (δεν έχει τη θερμοκρασία του Ρίτσου αυτό το μονόπρακτο!) έγινε σαν μια άσκηση διατεταγμένης εκφοράς και κίνησης. Σ' αυτό ειδικά το κομμάτι η αφυδάτωσή του προκαλεί ως και θυμό. Ανάλογα λοδοτομημένα παρουσιάστηκαν όλα τα μονόπρακτα χωρίς καθόλου απ' το θερμό και υγρό κλίμα του αμερικανικού Νότου και των καταπνιγμένων παρορμήσεων που επιβάλλουν τα ήθη του.

Το περίεργο είναι πως η ίδια η Λυμπερούλου, επί τη εμφανίσει και μόνο, αναδίδει την αίσθηση του Ουίλιαμς. Αν βγει και σταθεί στη σκηνή, έστω και χωρίς να πει ή να παίξει οτιδήποτε, μόνο σαν ηρωίδα του μπορείς να την εκλάβεις. Στο ρόλο της λαιδής Φθειροζόλ ήταν θαυμάσια. Ποιητική, ευαίσθητη, αναχωρητική. Πώς με τέτοια ευαισθησία κατορθώνει να μεταβάλλει τους άλλους ηθοποιούς σε ενεργούμενα; Ακόμα και η πολύ καλή νέα ηθοποιός Γεωργία Αποστόλου στο πρώτο μονόπρακτο «Προς κατεδάφισιν» από παραπλάνηση αντέστρεψε το ρόλο. Αντί να είναι ένα μικρό κορίτσι που μιμείται τη μεγάλη της αδελφή, φάνηκε περισσότερο σαν η μεγάλη που παίζει τη μικρή. Ακόμα και μ' αυτή την εσφαλμένη αντίληψη, ωστόσο, η Αποστόλου έδειξε την ξεχωριστή της κλάση. Το «Μίλα μου σαν τη βροχή» ήταν ένα βάνδαλο τσαλαπάτημα και απ' τη σκηνοθεσία και από τους δυο ηθοποιούς. Ο Λεωνίδας Κακούρης με στρατιωτική υποταγή σε άσκηση, κατέκτησε την ερμηνεία του σε ένα ψυχρά προαποφασισμένο σχέδιο, χωρίς κανένα αίσθημα, ποίηση, υπαρκτό δίλημμα. Η αισθαντικότητα της Μαρίνας Ψάλτη περιορίστηκε στην παρουσία της. Ο εξαιρετικός μονόλογος της ηρωίδας βγήκε αποσταγμένος σε βαθμό που ο καθένας να αναρωτιέται γιατί γράφτηκε και ποιον αφορά. Το «Χαιρετίσματα απ' την Μπέρτα» ήταν η πλήρης καταστροφή. Ο τίτλος που του ταίριαζε καλύτερα είναι «Η Βαγγελίτσα στο μπουρδέλο». Ποτέ δεν θα μπορούσα να φανταστώ πως η Άννα Βαγενά, η τόσο έξοχη στο «Γάμο» του «Θεσσαλικού», θα έπαιζε την Μπέρτα μ' αυτό το φτηνονατουραλιστικό τρόπο. Όσο για τα κοστούμεια του συγκροτήματος «Οι κόκκινες παστρίκες», μόνο να κουνήσουμε μελαγχολικά το κεφάλι μπορούμε.

Αδισιανός Γεωργίου